

Додаток
до рішення 8 сесії
районної ради 8 скликання
від 23 квітня 2021 №119

КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА
розвитку цивільного захисту населення Житомирського району
на 2021-2025 роки

Паспорт Програми

1.	Ініціатор розроблення Програми	Управління інфраструктури, містобудування та архітектури, житлово-комунального господарства, екології райдержадміністрації
2.	Підстава для розроблення Програми	Закон України від 7 червня 2012 року №4909-VI «Про Загальнодержавну цільову програму захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2013-2017 роки»
3.	Розробник програми	Управління інфраструктури, містобудування та архітектури, житлово-комунального господарства, екології райдержадміністрації
4.	Співрозробники програми	Житомирська районна державна адміністрація Районний відділ Управління ДСНС України в Житомирській області
5.	Відповідальні виконавці програми	Управління інфраструктури, містобудування та архітектури, житлово-комунального господарства, екології райдержадміністрації
6.	Термін реалізації програми	2021-2025 роки
7.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	Районний, міські, селищні та сільські та небюджетні джерела фінансування, що не заборонені законодавством

8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього	86 тис. грн.
9.	Головні розпорядники коштів	Сектор фінансів Житомирської районної державної адміністрації Управління інфраструктури, містобудування та архітектури, житлово-комунального господарства, екології райдержадміністрації

**Обґрунтування
доцільності розробленої Комплексної програми розвитку цивільного захисту населення Житомирського району на 2021-2025 роки**

1. Загальна частина

Комплексна програма розвитку цивільного захисту населення Житомирського району на 2021-2025 роки (надалі – Програма) розроблена відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, Закону України “Про Загальнодержавну цільову програму захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2013-2017 роки”, з метою запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, зменшення збитків і втрат у разі їх виникнення та ефективного виконання заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Програма є узгодженим за ресурсами, виконавцями і термінами реалізації комплексом заходів, виконання яких спрямоване на створення правових, фінансових, економічних, організаційно-господарських та інших умов розвитку системи цивільного захисту, забезпечення пожежної безпеки, запобігання і реагування на надзвичайні ситуації на території Житомирського району.

У 2020 році програма щодо цивільного захисту Житомирського району та план заходів в основному були виконані. Проведені навчання та тренування з органами управління і силами цивільного захисту підтвердили їх спроможність вирішувати завдання за призначенням, проведено комплекс заходів щодо підтримання в готовності до використання за призначенням пунктів управління, системи централізованого оповіщення району, захисних споруд цивільного захисту. Вживалися відповідні заходи щодо поліпшення рівня матеріального забезпечення щодо запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Закупівля матеріальних цінностей для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій проводилась відповідно до затвердженої номенклатури.

Невирішеними в районі залишаються такі проблемні питання:

збору, перезатарювання та вивезення непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин;

забезпечення засобами індивідуального захисту працюючого населення та населення за місцем проживання;

перевірки стану утримання захисних споруд цивільного захисту району та вжиття заходів щодо приведення їх у готовність до використання за призначенням;

скорочення кількості радіоточок у приватних та юридичних осіб району, відсутність вуличних гучномовців в місцях масового перебування населення та стійки циркулярного виклику для автоматизованого дозвону, в результаті чого система оповіщення і зв'язку району потребують доопрацювання;

забезпечення в повному обсязі вакциною проти сказу сільськогосподарських тварин та дезустановками;

організації заходів радіаційного та хімічного захисту населення і територій (надалі – РХЗ) при загрозі та виникненні надзвичайної ситуації, забезпеченості населення і невоєнізованих формувань засобами РХЗ, організації дозиметричного і хімічного контролю;

підвищення протипожежного захисту населених пунктів та об'єктів району через недостатнє фінансування вирішуються повільно;

доопрацювання карти-схеми евакуації населення району у відповідності до методичних рекомендацій ДСНС України;

забезпечення ліквідації несанкціонованих і неконтрольованих звалищ відходів для запобігання шкідливому впливу їх на навколишнє природне середовище та здоров'я людини;

здійснення заходів, у разі виявлення на території району шкідливих (небезпечних) речовин, радіоактивних матеріалів, пов'язаних із визначенням кількості невідомих речовин (відходів), їх фізико-хімічних і токсичних властивостей, обстеженням, проведенням експертизи, збором, знешкодженням (дегазація, дезактивація тощо) речовин, їх тимчасовим зберіганням та транспортуванням до місця утилізації, проведенням (у разі потреби) контрольного аналізу води, повітря, ґрунту після вивезення речовин (відходів).

2. Мета Програми

Метою Програми є забезпечення на місцевому рівні державної політики щодо запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій, зокрема техногенного, природного та воєнного характеру й окремих їх наслідків, проведення пошукових, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, вирішення комплексу завдань щодо розв'язання проблем захисту суспільства, національного надбання і довкілля від надзвичайних ситуацій, зміцнення технічної і ресурсної бази, створення безпечних умов для відпочинку населення району, зменшення кількості загиблих під час надзвичайних ситуацій та подій. Програма спрямована на попередження виникнення надзвичайних ситуацій, своєчасного і повномасштабного реагування силами та засобами, а також надання допомоги населенню для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у мирний час та особливий період.

3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсяги та джерела фінансування; строки та етапи виконання програми

Досягнення вищезазначеної мети можливе на етапах при здійсненні впродовж 2021-2025 років комплексу заходів.

Передбачається:

забезпечення здійснення організаційних та спеціальних заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, в т. ч. організації та проведення спеціальних об'єктових навчань та тренувань з питань цивільного захисту;

забезпечення готовності існуючої системи оповіщення і зв'язку, сприяння її реконструкції спільно з органами місцевого самоврядування;

продовження проведення технічної інвентаризації захисних споруд ЦЗ;

забезпечення організації роботи районної комісії з питань ТЕБ та НС, комісії з питань евакуації, комісії з ліквідації надзвичайної ситуації у зонах надзвичайних ситуацій;

забезпечення населення і особового складу територіальних формувань засобами радіаційного та хімічного захисту;

підвищення рівня готовності спеціалізованих аварійно-рятувальних служб і формувань, підрозділів місцевої пожежної охорони, добровільних пожежних дружин (команд) до реагування на НС та ліквідації їх наслідків;

забезпечення ліквідації несанкціонованих і неконтрольованих звалищ відходів для запобігання шкідливому впливу їх на навколишнє природне середовище та здоров'я людини;

здійснення заходів, у разі виявлення на території району небезпечних (шкідливих) речовин, в тому числі радіоактивних матеріалів, пов'язаних із визначенням кількості невідомих речовин, їх фізико-хімічних і токсичних властивостей, обстеженням, проведенням експертизи, збором, знешкодженням (дегазація, дезактивація тощо) речовин, їх тимчасовим зберіганням та транспортуванням до місця утилізації, проведенням (у разі потреби) контрольного аналізу води, повітря, ґрунту після вивезення речовин.

4. Завдання Програми

4.1. Основним завданням Програми є розвиток системи цивільного захисту населення Житомирського району, що передбачає наступне:

підвищити готовність органів управління і сил цивільного захисту (ЦЗ) до дій за призначенням у мирний час та в особливий період;

підтримувати у готовності існуючі системи оповіщення і зв'язку та сприяти у їх реконструкції;

здійснювати перевірку готовності системи централізованого оповіщення району з доведенням інформації до населення, а також практично застосовувати її у разі виникнення загрози або виникнення надзвичайних ситуацій (небезпечних подій) при проведенні навчань та тренувань з цивільного захисту;

забезпечити засобами радіаційного та хімічного захисту персонал радіаційно та хімічно небезпечних об'єктів, працівників підприємств, які потрапляють у зони можливого радіаційного і хімічного забруднення та непрацюючого населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення;

забезпечити впровадження на об'єктах підвищеної небезпеки систем виявлення загрози надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і локальних систем оповіщення населення у зонах можливого ураження та персоналу таких об'єктів;

продовжити проведення технічної інвентаризації захисних споруд ЦЗ;

уточнити плани евакуації населення, яке проживає в населених пунктах, що знаходяться у зоні можливого затоплення, небезпечного хімічного забруднення, районах можливого виникнення інших надзвичайних ситуацій, забезпечити евакуацію окремих (маломобільних) категорій населення;

підтримувати у належному стані матеріальний резерв для запобігання виникненню і ліквідації наслідків можливих надзвичайних ситуацій згідно із затвердженою номенклатурою та оперативно його поновлювати;

забезпечити необхідним обладнанням та сучасними засобами вимірювання відповідні диспетчерські служби, пости радіаційного та хімічного спостереження, розрахунково-аналітичні групи територіальних підсистем єдиної системи цивільного захисту;

забезпечити у встановлені терміни підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації керівних кадрів і фахівців органів управління і сил цивільного захисту;

налагодити дієвий контроль за організацією і ходом навчання всіх груп населення до дій у надзвичайних ситуаціях, виконанням плану комплектування слухачами територіальних курсів навчально-методичних центрів цивільного захисту та безпеки життєдіяльності;

забезпечити збереження та розвиток існуючої мережі навчально-консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при житлово-експлуатаційних підприємствах та міських, сільських (селищних) радах;

забезпечити постійний моніторинг потенційно небезпечних об'єктів та реалізацію комплексу організаційних, інженерно-технічних та інших профілактичних робіт, передбачених цільовими державними та місцевими програмами, щодо запобігання та зменшення негативного впливу НС;

підвищити готовність спеціалізованих аварійно-рятувальних служб і формувань, підрозділів місцевої пожежної охорони, добровільних пожежних дружин (команд) до реагування на НС та ліквідації їх наслідків;

здійснити попереджувальні заходи з метою недопущення загибелі людей на водних об'єктах;

проводити тренування евакуаційних органів щодо евакуації населення у разі виникнення надзвичайної ситуації у мирний час та в особливий період у ході командно-штабних та інших навчань;

визначити обсяги замовлення і надати заявки для затвердження планів комплектування слухачами навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності району на 2021 рік;

забезпечити ліквідацію несанкціонованих і неконтрольованих звалищ відходів для запобігання шкідливому впливу їх на навколишнє природне середовище та здоров'я людини;

здійснити заходи, у разі виявлення на території району небезпечних (шкідливих) речовин, в тому числі радіоактивних матеріалів, пов'язаних із визначенням кількості невідомих речовин, їх фізико-хімічних і токсичних властивостей, обстеженням, проведенням експертизи, збором, знешкодженням (дегазація, дезактивація тощо) речовин, їх тимчасовим зберіганням та транспортуванням до місця утилізації, проведенням (у разі потреби) контрольного аналізу води, повітря, ґрунту після вивезення речовин.

4.2. Додатковими завданнями управлінням, відділам, службам райдержадміністрації, іншим районним організаціям, установам та підприємствам району визначити:

4.2.1. Відділу економіки, агропромислового розвитку та з питань управління майном спільної власності:

організувати та здійснити транспортне забезпечення евакуації населення, майна у безпечні райони;

забезпечити перевезення у межах району сил і засобів, матеріальних ресурсів, необхідних для здійснення заходів цивільного захисту;

організувати роботи автотранспортних підприємств району, задіяних у ліквідації надзвичайних ситуацій;

забезпечити ефективну діяльність мережі спостереження за забрудненням радіоактивними, отруйними речовинами та біологічними засобами продуктів харчування, продовольчої сировини і води.

4.2.3. Сектору фінансів райдержадміністрації:

забезпечити в межах наявного фінансового ресурсу фінансування заходів цивільного захисту, робіт із запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

створити фінансовий резерв фонду необхідного для реагування на надзвичайні ситуації.

4.2.4. Управлінню інфраструктури, містобудування та архітектури, житлово-комунального господарства, екології райдержадміністрації:

забезпечити обов'язкову реалізацію інженерно-технічних заходів цивільного захисту при розробленні проектної та містобудівної документації;

створити комплексні схеми захисту населених пунктів та об'єктів від небезпечних природних процесів шляхом організації будівництва протизсувних, протиповеневих, протиселевих, протилавинних, протиерозійних та інших інженерних споруд спеціального призначення.

4.2.5. Відділу освіти, охорони здоров'я, культури та спорту райдержадміністрації:

забезпечити реалізацію навчальних програм з основ цивільного захисту та безпеки життєдіяльності;

створити у системі загальної середньої та позашкільної освіти гуртки, факультативи, курси з цивільного захисту, безпеки життєдіяльності та рятувальної справи;

посилити контроль за якістю проведення у загальноосвітніх навчальних закладах Дня цивільного захисту, в дошкільних навчально-виховних закладах – Тижня безпеки дитини;

організувати проведення заходів, спрямованих на популяризацію здорового і безпечного способу життя та підвищення рівня практичної підготовки дітей та підлітків до дій у надзвичайних ситуаціях.

4.2.7. Управлінню інфраструктури, містобудування та архітектури, житлово-комунального господарства, екології райдержадміністрації:

організувати нагляд за об'єктами житлово-комунальної сфери;
продовжити роботу з удосконалення нормативно-правової бази з питань цивільного захисту;

здійснювати організаційно-методичне керівництво роботою з удосконалення територіальної підсистеми Єдиної державної системи цивільного захисту району, її селищних та сільських ланок, планування їх діяльності в мирний час та в умовах особливого періоду;

забезпечити оперативну підготовку органів управління та сил цивільного захисту району до дій у надзвичайних ситуаціях у мирний час та в умовах особливого періоду;

забезпечити працездатність системи централізованого оповіщення району, продовжити роботу з її модернізації;

посилити контроль та координацію роботи щодо накопичення матеріального резерву на випадок ліквідації наслідків НС в обсягах відповідно до затвердженої номенклатури.

4.2.8. Закладам охорони здоров'я первинного рівня:

посилити контроль та координацію роботи щодо накопичення резерву лікарських засобів та виробів медичного призначення для забезпечення заходів під час ліквідації наслідків НС;

завершити оснащення закладів автономними джерелами електропостачання у повному обсязі;

4.2.9. Державному підприємству «Житомирське лісове господарство»:

організувати і забезпечити проведення заходів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям, пов'язаних з пожежами у лісовому фонді;

забезпечити функціонування системи виявлення (спостереження) осередків лісових пожеж, їх гасіння та оперативне подання інформації центральним і місцевим органам виконавчої влади, підрозділи яких залучаються до їх гасіння, згідно з оперативними планами ліквідації лісових пожеж та інструкціями (планами) взаємодії.

4.2.10. Житомирському міжрайонному управлінню водного господарства:

розробити спільно з іншими органами виконавчої влади та місцевого самоврядування комплекс заходів щодо підготовки та проведення безаварійного пропуску весняного льодоходу та повені;

посилити контроль за виконанням програм щодо запобігання і боротьби з підтопленням земель, захисту населених пунктів, виробничих об'єктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод, ліквідації наслідків підтоплення земель у населених пунктах району.

4.2.11. Районному відділу управління ДСНС України у Житомирській області:

забезпечити вдосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації рятувальників згідно з навчальними програмами;

поліпшити стан забезпеченості підрозділів оперативно-рятувальної служби цивільного захисту відповідною технікою, обладнанням та засобами малої механізації;

здійснити на договірних засадах заходи щодо проведення вибухотехнічних робіт під час пропуску весняного льодоходу;

забезпечити контроль за:

станом техногенної і пожежної безпеки арсеналів, баз (складів) озброєння, ракет, боеприпасів і компонентів ракетного палива, інших вибухопожежонебезпечних об'єктів Збройних сил України (за погодженням);

реалізацією Загальнодержавної цільової програми захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2013-2017 роки (Закон України від 7 червня 2012 року № 4909-УІ) в межах компетенції;

за періодичністю проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту та їх обліком;

діяльністю підрозділів місцевої пожежної охорони та формувань добровільної пожежної охорони.

4.3. Керівникам потенційно небезпечних об'єктів та об'єктів підвищеної небезпеки спланувати діяльність на забезпечення виконання заходів у сфері цивільного захисту на об'єктах та їх фінансування у розмірі не менше ніж 0,5 відсотка обсягу валового доходу об'єкта.

5. Напрями діяльності та заходи Програми

Реалізація Програми проводиться за такими основними напрямками:

- модернізація системи оповіщення і зв'язку Житомирського району;
- утримання захисних споруд ЦЗ;
- забезпечення населення і особового складу територіальних формувань засобами радіаційного та хімічного захисту;
- організація та проведення спеціальних об'єктових навчань та тренувань з питань ЦЗ; транспортне та майнове забезпечення районної комісії з питань ТЕБ та НС, комісії з питань евакуації, комісії з ліквідації надзвичайної ситуації.
- виконання заходів, спрямованих на навчання населення основам життєдіяльності, діям в екстремальних ситуаціях;
- виконання заходів, спрямованих на навчання керівних кадрів цивільного— захисту населення;
- здійснення організаційних та спеціальних заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;
- виконання заходів з ліквідації несанкціонованих і неконтрольованих звалищ відходів для запобігання шкідливому впливу їх на навколишнє природне середовище та здоров'я людини;
- виконання заходів, у разі виявлення на території району небезпечних (шкідливих) речовин, в тому числі радіоактивних матеріалів, пов'язаних із визначенням кількості невідомих речовин, їх фізико-хімічних і токсичних властивостей, обстеженням, проведенням експертизи,

збором, знешкодженням (дегазація, дезактивація тощо) речовин, їх тимчасовим зберіганням та транспортуванням до місця утилізації, проведенням (у разі потреби) контрольного аналізу води, повітря, ґрунту після вивезення речовин.

5. Фінансово - ресурсне забезпечення Програми

Програма реалізується головним чином за рахунок коштів місцевих бюджетів. Також для реалізації Програми може бути залучений бюджет району, позабюджетні джерела фінансування (кошти підприємств, організацій різних форм власності), не заборонені чинним законодавством.

Щорічно в районному бюджеті в межах фінансових можливостей передбачаються видатки на фінансування заходів, пов'язаних з реалізацією положень Програми. Головними розпорядниками виділених коштів є: сектор фінансів райдержадміністрації, управління інфраструктури, містобудування та архітектури, житлово-комунального господарства, екології райдержадміністрації.

Обсяг необхідних для реалізації програми коштів і перелік додаткових заходів можуть щорічно уточнюватися з урахуванням аналізу отриманих результатів, бюджетних можливостей і встановлених пріоритетів.

Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, становить **86 тис. гривень**.

Організація виконання Програми забезпечується шляхом укладання угод/договорів і надання доручень, в яких визначаються обсяги, зміст, терміни виконання робіт, порядок фінансування та звітування.

Безпосередній контроль за виконанням заходів і завдань Програми, цільовим та ефективним використанням коштів здійснює відповідальний виконавець – розпорядник коштів. Відповідальний виконавець Програми – управління інфраструктури, містобудування та архітектури, житлово-комунального господарства, екології Житомирської районної державної адміністрації, яке щоквартально подає сектору фінансів райдержадміністрації узагальнену інформацію про стан та результати виконання Програми. Відповідальний виконавець Програми здійснює обґрунтовану оцінку результатів її виконання та при потребі розробляє пропозиції щодо доцільності продовження тих чи інших заходів і завдань. Управління інфраструктури, містобудування та архітектури, житлово-комунального господарства, екології райдержадміністрації про стан виконання Програми інформує районну раду раз на рік до 25 січня року, що є наступним після звітного.

6. Очікувані результати виконання Програми

Реалізація заходів Комплексної програми розвитку цивільного захисту населення Житомирського району на 2021-2025 роки сприятиме:

підвищенню рівня готовності органів управління цивільного захисту щодо виконання вимог державної політики у сфері цивільного захисту

населення та територій від надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру;

зменшенню економічних та матеріальних втрат від можливих надзвичайних ситуацій;

підвищенню готовності системи оповіщення керівного складу району та інформування населення про загрозу чи виникнення надзвичайних ситуацій;

підвищенню повноти інформаційного забезпечення моніторингу надзвичайних ситуацій та підготовці оперативної і своєчасної інформації головам районної ради та районної державної адміністрації, їх заступникам, керівникам служб цивільного захисту, органам виконавчої влади та місцевого самоврядування, районній комісії з питань ТЕБ та НС про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій;

підвищенню ефективності управління процесами цивільного захисту;

підвищенню рівня захисту населення від надзвичайних ситуацій;

підвищенню технічної готовності органів управління та сил цивільного захисту до виконання завдань, що можуть виникнути під час надзвичайних ситуацій;

забезпеченню матеріально-технічними цінностями та технічними засобами мобільно-оперативної групи районної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту;

поліпшення екологічного стану території;

зменшення шкідливого впливу небезпечних речовин (відходів) на навколишнє природне середовище і здоров'я людини.

Актуальність розроблення і прийняття Комплексної програми розвитку цивільного захисту населення Житомирського району на 2021-2025 роки зумовлена необхідністю підвищення рівня координації дій органів управління цивільного захисту, готовності мобільно-оперативної групи та забезпечення матеріально-технічними ресурсами для ефективного та якісного розв'язання проблем у сфері цивільного захисту відповідно до вимог законодавчих та нормативних актів.

Заступник голови районної ради

В.ПАЛІЙ